

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení autora diplomové práce: **Bc. Julie Krejbichová**

Název diplomové práce: **Prodlení a jeho následky**

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Alena Bányaiová, CSc.**

Diplomová práce byla v souladu s *pokynem děkana č. 23D/2011 ze dne 2. 8. 2011, kterým se stanoví postup při ověřování originalnosti vysokoškolské kvalifikační práce*, prověřena antiplagiátorským programem THESES, který nevykázal shodu diplomové práce s jinými díly.

Autorka zvolila za téma své diplomové práce problematiku bezdůvodného obohacení. Jde o obtížnou problematiku, kterou občanský zákoník upravil nově oproti předchozí úpravě v zákonu č. 40/1964 Sb. Právní otázky spojené s bezdůvodným obohacením jsou předmětem řady publikací, komentářové a jiné odborné literatury. Existuje rovněž rozsáhlá soudní judikatura, která se jednotlivými prvky skutkových podstat bezdůvodného obohacení a právními následky bezdůvodného obohacení zabývá. Orientace v této literatuře a judikatuře není jednoduchá, právě vzhledem k vývoji relevantních právních úprav. Autorka v diplomové práci prokázala, že se v této právní materii orientuje, rozumí jednotlivým institutům a dokáže je srozumitelně písemně zpracovat. Práce je psána převážně čtivým a jasným jazykem a je přehledně uspořádána.

Práce je po úvodu rozvržena do čtyř kapitol, za nimiž následuje závěr. První kapitola obecně vysvětluje institut bezdůvodného obohacení a historický vývoj právní úpravy od římského práva přes soukromoprávní kodexy, které platily na našem území, až k úpravě současné. Ve druhé kapitole autorka vymezuje skutkové podstaty bezdůvodného obohacení, posuzuje je i v souvislosti s jinými právními úpravami. Třetí část práce pojednává o právních následcích bezdůvodného obohacení, rozebírá právo na vydání bezdůvodného obohacení, jeho formy a lhůty pro uplatnění tohoto práva. Ve čtvrté části autorka srovnává právní úpravy bezdůvodného obohacení v Česku, Rakousku a Německu.

Jak bylo řečeno, autorka se dobře orientuje v problematice, kterou si pro svou diplomovou práci zvolila, a s pochopením vysvětluje příslušnou právní úpravu, judikaturu i

shrnuje publikované názory. Některé závěry vykazují určité zjednodušení a bylo by vhodné je prodiskutovat při obhajobě práce. Jako příklady lze uvést:

V podkapitole 2.1.2.2 autorka rozebírá důsledky užívání věci spoluvlastníkem nad rámec spoluvlastnického podílu. Správně rozebírá úpravu ideálního spoluvlastnictví a podmínek, za nichž mohou spoluvlastníci užívat společnou věc. Pro případ, kdy spoluvlastník užívá společnou věc nad rámec svého podílu odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 22. 2. 2006 sp. zn. II. ÚS 471/05 a ztotožňuje se s jeho závěry. Zároveň dodává, že závěry nálezu skýtají otázku, zda je právo na vydání bezdůvodného obohacení dáno užíváním věci nebo až z důvodu omezení spoluvlastníka v užívacím právu k majetku v rozsahu podílu. Není úplně jasné, co tím autorka sleduje. Bylo by třeba, aby se seznámila a reagovala na rozsudek velkého senátu Nejvyššího soudu ze dne 10. 10. 2012 sp. zn. 31 Cdo 503/2011, který na nález Ústavního soudu navázal a judikaturu dále usměrnil. Tento rozsudek rozlišil situace, kdy při užívání věci nad rámec spoluvlastnického podílu nedochází k bezdůvodnému obohacení, a kdy naopak k bezdůvodnému obohacení dojde. K těmto dvěma situacím by se měla autorka při obhajobě vyjádřit a vyjasnit své závěry.

Na str. 24 v rámci popisu skutkové podstaty bezdůvodného obohacení spočívajícího v užívání věci bez právního důvodu autorka uvádí, že v případě relativní neplatnosti půjde o plnění z právního důvodu, který odpadl, pokud se neplatnosti oprávněná osoba dovolá až po poskytnutí plnění. Na str. 30 obecně a správně vymezuje případy bezdůvodného obohacení spadající do kategorie plnění z právního důvodu, který odpadl. Je otázkou, zda relativní neplatnost, jejíž účinky nastávají *ex tunc*, pokud se jí oprávněná osoba dovolá, lze skutečně řadit do této kategorie, tedy mezi případy, kdy právní důvod odpadl, a to i vzhledem k tomu, jak tuto skutkovou podstatu autorka charakterizuje na str. 30. Alternativou by bylo řadit tyto případy mezi plnění bez právního důvodu. I to je tématem k diskusi při obhajobě.

Uvedené poznámky nejsou výtkou, ale spíše sledují účel vyjasnění a prohloubení některých autorčiných závěrů. Práci doporučuji k obhajobě s tím, že pro účely obhajoby by se autorka měla zaměřit na otázky popsané výše.

V Praze dne 30. 4. 2021

JUDr. Alena Bányaiová, CSc.,